

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Sam, tako sam!

Iz našega ultraklerikalnega tabora, po katerem so odmevali dosedaj le mogočni glasovi bojne trombe, doseé nam nasproti elegični akordi svetopisemske harpe Davidove! Četa za četo nezavisno zapušča tabor, očitalo se puntajo in glasno mrmrajo trume prisiljenih vojakov, osamljene se čutijo na svoji višavi vojskovodje novodobnega verskega fanatizma, njihov glasnik pa s tresočim glasom in s harpo v roki mesto bojne trombe brani nasproti puntarjem poštenje stvari, za katero se gonijo v boj, in puštenje vojskovodij. —

Taka slika silila nam je nehoté pred oči, prečitalšim v sobotnem „Slovenca“ otožno samohvalstvo v štirih spevih. Tako uzoren poštenjak je ta „Slovenec“ in vender ga že nima skoro prijatelja, ki bi se ne sramoval vsaj očitne njegove tovaršije, slovenski listi, kar jih je količkaj nezavisnih, nastopajo proti njemu kakor toži „kot modri svetovalci in resni karalci“ in celo tisti, ki priznavajo „kako potreben je ta list“, „sem ter tja kaj zabavljajo“. Grozno, vse ga zapušča, sam je, tako sam!

Velepomembno in presimptomatično je to priznanje glavnega glasnika neslovenskega internacionalizma v Slovencih, ki je, kakor smo že često neovržno dokazali, že zdavna zgrešil pot političnega in narodnega poštenja in pravi pravcati hari-kiri na lastnem trupu je, ako bolešno kličejo „Slovenčevci“:

„Sumijo nas, da smo mi v narodnem oziru nevarni, ali vsaj mlačni, da nasprotujemo vsakemu odločno narodnemu pojavu, da smo vladni, da rabimo katoliško ime samo za strankarsku načela, da smo v politiki popolnoma popustljivi, v slovstvu nestrpni, v vsem samo egoistično osební.“

S strastnim prizadevanjem se trudi sobotni „Slovenec“, da bi odvalil od sebe in svojcev ta sum, a slabo mu je uspel njegov trud. Slabo orožje ima za brambo svojega poštenja, v katero je že v lastnem taboru jelo ginevati zaupanje, kakor se to prav razločno čita mej vrstami omenjenega članka. Silno se mora množiti število onih „resnih karalcev“ v lastnem taboru, da je čutil „Slovenec“ potrebo, braniti in zagovarjati se proti njim javno in tako

gostobesedno. A slabo orožje ima za brambo svojega poštenja, kajti le s tem, da črni in maže svoje nasprotnike, hoče oprati samega sebe. „Slovenski Narod“ in njegovi „verni trabanti“, tisti izvenkranjski „lističi“, kakor „Slovenec“ laskavo nazivlja nezavisna glasila naših primorskih in štajerskih rojakov, „advokatsko-notarska stranka“ in „loža“ — le vsi ti so krivi, da se mora „Slovenec“ boriti z orožjem, kakeršnega pošten bojovník ne jemlje v roke. „Slovenec“ trdi, da naš list le „po zakonih navadne špekulativne konkurencije“ maha po njem, a tisti hip, ko je pogrel to staro frazo klerikalni člankar, je čisto pozabil, da se ne agituje zoper „Slovenca“ raz kranjske lece, pri birmah in cerkvenih vizitacijah, da se ne prepoveduje našim pristašem, čitati liste političnih nasprotnikov in da smo le mi vedno naglašali potrebo slišati „oba zvona“. Kje je torej navadna špekulativna konkurencija in kje lojalno nasprotstvo? In potem tisto zavijanje vsega, kar se da zaviti, na katero se izgovarja „Slovenec“. Risum teneatis amici, vi gospoda „katoliška“ pa se spominjajte izmej nebrojnih sličnih slučajev izza zadnjih duij na pr. le afere Pintar-dr. Tavčar, v kateri ste tako sijajno dokazali, kdo zavija, kar se zavijati dá. Sicer se pa v tem pogledu lahko vzklicujemo na svedoštvo „Slovenca“ samega, ki v istem odstavku milo toži, da se izvenkranjski slovenski listi, katere „Slovenec“ pri tej priliki blagovoli nazivljati v svoji brezkončni lojalnosti „najete dni-narje Narodove“, nikdar ne držejo sumiti o naši značajnosti in poštenji. In ta svedočba nam zadostuje, ponosni smo nanjo. Ako pa ni opravičena, na dan s konkretnimi dokazi, s kakoršnimi mi ožigosamo časnikarsko falotstvo, ki se je zasejalo žalibog tudi v slovensko žurnalistiko. Trditve, da smo ob svojem času grdo napadali nepozabnega Zlatousto, da smo mu mi mazali hišo in s pouličnimi škandali proti njemu kazali svojo oliko — pa zavračamo, dokler se nam ne dokažejo, na isto mesto, kakor zadnje dni podli napad na zasebno čast našega odličnega pristaša. — V tem tonu obrekuje sobotni „Slovenec“ svoje politične nasprotnike milo tožeč: „Taki sleparji so in vender jim vse veruje, nam pa skoro nikdoveč. Oj ti korumpirani slovenski svet!“

— V tem hipu pa je tudi sveta jeza premagala „Slovenčevega“ člankarja, odložil je harpo milodonečo, zavihal si je rokave in prav po fantovski je zakričal: „Ali meni res nekaj vase zaljubljenih advokatov, notarjev in profesorjev, da so opravičeni slovensko duhovščino tirati k zagovoru? Kdo pa ste?“ — — Br! — Naj oprosti gospoda „Slovenčeva“, a duhovščine slovenske ni nikdo tiral k zagovoru, temveč le tistih par nadutih kaplanov, ki po milosti knezoškofiji delajo danes, kaleč slovensko vodo, klerikalno politiko in ki so že zdavna zgubili pravico govoriti v imenu slovenske duhovščine. Qui bene distinguit, bene docet! Ne skrivajte se po krivici za tisto slovensko duhovščino, ki se vam na Kranjskem po vsej pravici že punta, izven Kranjske pa je stala, stoji in bo stala po ogromni večini zvesto za tistimi „lističi“, katere račite imenovati vi, hoteč se blamirati za vsako ceno, „najete dinarje Narodove“. Kdo ste pa potem, vi poštenjaki „Slovenčevi“ in Mahničevi? Slovenske duhovščine vsaj po večini nimate več za seboj, kakor to nehoté sami priznavate, posvetne inteligencije tudi ne, niti „advokatsko-notarsko-profesorske“, niti uradniške, našo „malo, ne preveč požrtvovalno buržoazijo“, kakor blagovolite v sobotnem članku imenovati naše narodno meščanstvo, smo vam, kakor trdite, tudi že ostrupili, da zavedni kmet ni za vami, pokazala je notranjska volitev — kdo pa ste? Par tujih mogotcev na samotni višavi, zlorabečih svojo oblast, par posvetnih čestihlepnežev in v vznožji par besnih kaplanov, držočih na verigi nerazsodno fanatizovano maso, — to je po vašem lastnem priznanji verna slika vaše stranke. V Sloveniji ste sami, tako sami — in zato vas je strah!

Vedno bolj se utrjuje utemeljeno prepričanje, da je naš list neizmerno potreben — tako in s problematičnim zagotovilom, da se mu navzlic vsem nesrečam število naročnikov „množi“, tolaži se koncem svojega melanholičnega sobotnega članka „Slovenec“. Tudi mi prvi trditvi popolnoma pritrujemo. Potreben je tak list, kakeršen je zlasti v zadnjem času „Slovenec“, potreben zategadelj, da se hitreje razbistrijo pojmovi, da v njem vidimo klerikalno gospodo v srajci. Čitajte „Slovenca“, čitajte ga

LISTEK.

Roža v trnji.

Izvirna novela iz domačega življenja.

Spisal A. M. V.

XVI.

Dánica.

Tam po nebi sinjem zvezda plava,
Svetla zvezda, blažena danica,
Kadar Božja vznbuja se narava
In si miže s hladno roso lica.

Levstik.

Dánica bilo jej je ime, a njemu Ivan, pisal se je pa za Ljubica. Ona je bila hči imovitega grajščaka na Dolenjskem, on pa njenega brata inštruktor ter ga je na prijazno vabilo starišev spremljeval na počitnice. Ivan je že pred dvemi leti dokončal gimnazijske studije in postal modroslovec. Vseučilišče Dunajsko poznal je največ le od zunaj, saj je zbok neprijaznih gmotnih razmer moral pri svoji mami v beli Ljubljani premišljati Ovida in Horaca ter se po pisanih, zamazanih skriptih pripravljati na izpite. Sicer pa mu pomanjkanje drobiža ni delalo premnogih preglavic; up na lepšo bodočnost za-se in za mamico, revno udovo zasebnega

uradnika, up na brezskrbno starost tešil ga je vedno, kadar je gledal na svoje premožnejše, življenje uživajoče sošolce. Pomanjkanja v pravem pomenu besede pa tudi ni trpel, ker je bil čislán in dostojno plačan kot domač učitelj, tako, da je imel že lepo svotico prihranjeno. Vabilo grajščakovo, naj pride na Dolenjsko za čas počitnic, vzprejel je bil z velikim veseljem.

Bele hiše, sivi gradovi, lične vasi in sela, zeleni holmiči s cerkvami in kapelicami, zelene loke, brda in ravnine, dišeči vrtovi, temni gozdje, bogata polja in vinorodne gorice s svojimi idiličnimi zidanicami in hrami ter prijazno ljudstvo, vse to mu je v duši obujalo vesele čute. Ko sta se pa vozila po senčni cesti od Trebojega proti Mirni in se mu je odprl razgled v prelepo St. Rupersko dolino, tedaj ni mogel zadržati glasnega vzklika, s katerim je izrazil svoja čustva. Lepših krajev je malo v naši domovini! Obilica gradov in gradičev, cerkvá in cerkvic diči holme in griče, a krog njih ležé čedni kmečki domi v zelenji, mej njimi se pa razprostirajo travniki, polja in vrtovi. Zeleni gozdi po višavah, po bregovih zlahtni trs, nad vsem pa višnjevo nebó, po katerem se podé bele meglice. Iz zvonikov se oglašajo zvonovi ter pozdravljajo drug drugega, kaj čuda, da je bil Ivan presenečen krasote Božjega

stvarstva izven sebe. Zvonovi so potibnili, samo jeden s tenkim, srebrno čistim glasom pošiljal je še svoje mile glase proti nebu, ko je Egon, grajščakov sin opomnil, da je to zvon z domačega grajskega stolpa. Ivanu se je zdelo, da zvon-jedinec njega pozdravlja, da njegov prihod znani.

V St. Rupertu opazi Egon pred pošto eleganten voziček z dvema belima ponijema. Urno skoči raz voz in naznani svojemu učitelju, da je to grajski voz in da so se jima najbrž grajski nasproti pripeljali. Na pošti zvesta, da sti grajščakinja in gospica šli ravnokar v cerkev k blagoslovu, ker gredó necega bolnika obhajati.

Tudi ona dva stopita v cerkev, sosebno ker je Ivana mikalo videti notranjost njeno, ker je že njena zunanost svedočila umetno stavbo.

V polutemi ni bilo dosti videti, le skozi visoko okno so zadnji solnčni žarki pogledavali na množico, klečečo pred altarjem in blagoslova pričakujočo.

V molitvi klečalo je mnogo ljudi,
Mej njimi pobožnih cvetočih deklet;
Al' jedna mi, prve mladosti še cvet,
Ko solnce rumeno v pogléd zablestí.

Morda so prav ti Levstikovi verzi Ivanu prišli na um, ko je zagledal mej klečečim kmečkim ljud-

govo ločeno ženo, v katerem pravi samomorilec, da se je naveličal živeti. Greblo prinesel je posodo žive žerjavice v sobo in je bil še toliko pogumen, da je zapisal na listek papirja poslednje svoje občutke. Čitati je bilo mej drugim: Ob 11. uri: Umrjem prostovoljno. Ob polu 12. uri: Sapa mi pričinja zastajati. Ob 12. uri: Vržem se na posteljo in pričakujem smrt. Greblo si je že prej jedenkrat hotel končati življenje, pa so ga rešili.

— (Zabavni večer Graških Slovanov.) Dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer bode zabavni večer v prvem nadstropju v tako zvanem „Schlaraffensaal“ (Stadttheater-Restaurations) v Gradcu, h kojemu se slovanski rodoljubi uljudno pozivljejo.

— (Akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi v petek dne 17. t. m. svoj drugi občni zbor z nastopnim redom: 1.) Čitanje zapisnika, 2.) Poročilo odbora, 3.) Poročilo slavnostnega odseka, 4.) Poročilo odbora za revizijo poslovnika, 5.) Slučajnosti. Lokal: Kastnerjeva restavracija „pri magistratu“. Začetek ob pol osmih zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (O nesreči v Sentanderju) so še le zdaj, ko so se pomirilnekoliko duhovi, mogoče popolnoma zanesljivi podatki. Dognano je, da se je valed eksplozije potopilo v pristanišči 58 ladij in čolnov. Nekatera poročila so pretiravala število mrtvih, ki pa je 300, kakor smo je tudi mi naznanili. Razrušenih je 25 hiš popolnoma, 50 pa deloma. Pogreša se kakih 40 otrok.

* (Koliko stane štrajk.) Francoski list „Figaro“ je preračunal, koliko je stal zadnji veliki štrajk rudarjev v departementu Pas de Calais. Delavci izgubili so 5 800.000 frankov, lastniki premogetov jam pa 4.950.000, skupaj torej je stal štrajk 10.750.000 frankov.

* (Velikanska zapuščina.) Vdova po rektorju Montpellierske univerze gospa Bouisson zapustila je posestvo vredno jeden milijon in 540 000 frankov gotovega denarja medicinski fakulteti, 100.000 frankov bogoslovski fakulteti in 100.000 frankov njeni rojstni vasi Mangulo za dobrodelne namene.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 12. novembra. Včeraj popoldne prisegli novi ministri ter bili potem drug za drugim vzprejeti v avdijenci. Ob 3. uri popoldne bil ministerski svet, ki je trajal do 6. ure zvečer. Govori se, da se je sklenilo sklicati drž. zbor na dan 20. novembra. Danes so se uradniki posamičnih ministerstev predstavili novim predstojnikom.

Dunaj 13. novembra. Cesar vzprejel včeraj popoldne odstopajoče ministre Taaffe, Gautscha, Zaleskega in Steinbacha v privatni avdijenci. „Montagsrevue“ javlja, da je cesar vsem članom Taaffeove vlade doposlal svojo fotografijo z lastnoročno pisano posveto.

Dunaj 13. novembra. Cesarica obiskala je popoldne zavod za častniške hčere v Hernalsu, kjer jo je pozdravil vojni minister Kriegerhammer.

Dunaj 13. novembra. V Unterwaltersdorfu pri Dunajskem Novem Mestu umrl bivši minister Bach.

Monakov 13. novembra. Ob 10. popoldne dospel cesar Franc Jožef. Na kolo-dvoru so ga pričakovali princ-regent, vsi principi in državni dostojanstveniki. Cesar in princ-regenta sta se srčno pozdravila. Številna mno-

žica je cesarja viharo aklamirala. Zjutraj dospel nadvojvoda Jožef z rodovino.

Spominjajte se dijaške in ljudske kuhinje pri igrah in stavah, pri svečanostih in oporokah, kakor tudi pri nepričakovanih dobitkih.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Tujci:

12. novembra.

Pri **Mališči**: Rühmann, Wolkenstein, Dauzinger, Popper, Bober, Zelenka z Dunaja. — Osswald iz Kočevja. — Glück, Herzig iz Budimpešte. — Putik, Jerschalka iz Beljaka. — Femig, Store, Jarisch iz Gradca. — Wasserman, dr. Purger iz Trsta. — Dr. Senjak iz Ljubljane. Pri **Slovanu**: Dr. Schütz iz Gradca. — Premen iz St. Vids. — Pauser iz Rudolfovega. — Drexler, Hosenreich, Hahn, Soffer, Brusk z Dunaja. — Koch iz Trsta. — Fröhlich iz Reke.

Pri **bavarskem dvoru**: Pedy iz Kočevja. — Čarne z Bleda.

Pri **južnem kolodvoru**: Ehrenfest z Dunaja. — Rossman iz Rudolfovega.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. nov.	7. zjutraj	738.9 mm.	1.6°C	brezv.	obl.	0.80 mm.
	2. popol.	736.7 mm.	3.4°C	sl. jvz.	obl.	
	9. zvečer	739.3 mm.	2.2°C	sl. vzh.	obl.	dežja.
12. nov.	7. zjutraj	741.5 mm.	0.4°C	sl. vzh.	obl.	
	2. popol.	743.2 mm.	1.6°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	745.4 mm.	0.8°C	sl. vzh.	obl.	0.00 mm.

Srednja temperatura 2.4° in 0.9°, za 2.0° in 3.5° pod normalom.

Dunajska borza

dne 13. novembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	97 gld. —	kr.
Skupni državni dolg v srebru	96 „ 90 „	
Avstrijska zlata renta	118 „ 75 „	
Avstrijska krona renta 4%	95 „ 95 „	
Ogerska zlata renta 4%	115 „ 80 „	
Ogerska krona renta 4%	93 „ 55 „	
Avstro-ogerske bančne delnice	994 „ — „	
Kreditne delnice	335 „ 50 „	
London vista	127 „ 80 „	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	62 „ 57 1/2 „	
20 mark	12 „ 51 „	
20 frankov	10 „ 13 „	
Italijanski bankovci	43 „ 95 „	
C. kr. cekini	6 „ 02 „	

Dne 11. novembra t. l.

4% državne srečke iz 1.1854 po 250 gld.	144 gld. 50	kr.
Državne srečke iz 1.1864 po 100 gld.	196 „ — „	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128 „ 50 „	
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124 „ — „	
Kreditne srečke po 100 gld.	195 „ 75 „	
Ljubljanske srečke	24 „ 25 „	
Rudolfove srečke po 10 gld.	23 „ — „	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	149 „ 25 „	
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	256 „ — „	
Papirnati rubelj	1 „ 34 1/2 „	

4000.

Času primerna povest iz prihodnjih dob.
Po vzorih dr. Niemah
napisal
dr. Nevešek.
Cena 50 kr., po pošti 55 kr.
Dobiva se v „Narodni Tiskarni“.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Ansee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Lino, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.
Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.
Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Pariz, Lino, Ischl, Budejovice, Plzenj, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregnice, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.
Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.
Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.
„ 12. „ 00 „ popoldne „ „
„ 6. „ 10 „ zvečer „ „
Prihod v Ljubljano (juž. kol.).
Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.
„ 1. „ 01 „ popoldne „ „
„ 8. „ 46 „ zvečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.
„ 2. „ 05 „ popoldne „ „
„ 6. „ 50 „ zvečer „ „
Prihod v Ljubljano (drž. kol.).
Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika. (12—246)
„ 11. „ 15 „ dopoldne „ „
„ 6. „ 20 „ zvečer „ „

Sportni cirkus F. Corradini.

Samo še malo dni! Samo še malo dni!

Cirkus je dobro kurjen.

Danes v ponedeljek 13. novembra ob 1/8. uri zvečer:

Velika novitetna soiréeja.

Velikansk, nov vzpored! Senzacijske novosti, novi nastopi in Prvikrat! mnogo družega. Prvikrat!

Balonski konj „Blondin“.

Senzacijsko! Kaj jednecega še ni bilo! Brez konkurence!

Velikanski uspeh v Parizu, Londonu, Berlinu itd. „Blondin“ kaže dovršenost konjske dresure in se je mej drugim od ravnatelja F. Corradinija prednašal tudi pred Nj. kralj. Visočanstvi princem Waleskim in italijanskim prestolonaslednikom.

Dalje: Druge izredne točke konjske dresure g. ravnatelja Corradini-ja.

Jutri v torek:

Benefična predstava

za toli priljubljene, neprekosljive Musical-Excentric-Clowns Brothers Namtuac. (1119—6)

Kopitarjeva slovnica iz 1. 1808

kupi se takoj.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Komi, dober prodajalec in učenec.

Ponudbe vzprejema upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „št. 100“.

Josef Gluz, Kaurim, zupj
(1) (143) Jam tudi druge vrste stalin.
Za velike lepe komade visoke cene. Kupuj! Vsi imajo. Ponudbe jako dobro došle. Izkopane stalinie iz bronu itd. kupujem v
Staline

Samo gld. 4.60

(1133—1)

zimska suknja iz lodna

iz močnega, debelega lodna, ki ga skoro ni moči raztrgati, s toplim, debelim podšivom, po najnovejši modi, solidno in dobro delana, z ovratnikom za zavijati in s stranskimi žepi za roke, rujače in sive boje, jednobarvene. Te suknje so čudovito cenene, se prodajajo „en masse“ in naj ne zamudi noben čitatelj tega oglasa si je naročiti. Kot mera naj se naznani objem prsi in dolžina rokavov. — Tudi se prodaja nekoliko tisoč parov

zimskih hlač za gospode

debelih, čvrstih, toplih, dobro delanih, po jako nizki ceni, samo gld. 2.40 par. Pošilja se proti povzetju. — Naslov slove:

Apfel's Kleidermagazin, Wien, I., Fleischmarkt 12.

1500 odej (plaht) za konje

neznano debelih, močnih, toplih, čvrstih, ki jih skoro ni moči raztrgati, 190 cm dolgih, 130 cm širokih, prevzetih od neke konkurzne mase, se prodajo po čudovito nizkih cenah, in sicer dajem od danes naprej, dokler je še kaj v zalogi:

1 par = 2 komada

1 komad

konjskih odej (plaht)

angleške odeje za izvoščike

temnosivih, z raznobarveno, zelo krasno borduro, za

z rumenimi kosmatinami in raznobarveno široko borduro, za

samo gld. 3.—

samo gld. 3.—

Te odeje, ki se tudi lahko rabijo kot posteljne odeje, stale so preje več kot dvakrat toliko. Ker jih je razmeroma le malo in ker naročila kar kupoma prihajajo, naj se vsak požuri z naročilom, ki želi kupiti dobro odejo po nizki ceni. Naročila izvršujejo se le proti povzetju ali pa če se preje vpošlje denar in naj se adresirajo:

Moric Apfel, Dunaj, I., Fleischmarkt 12.

pazljivo, tako pozivljamo tudi mi vse one, ki še ne vedo, pri čem da so, kajti potem jim bo skoro jasno, zakaj peša veljava njegove stranke. Zato, ker, kakor sleherna slaba stvar, nima prostovoljnih bojovnikov, borečih se za pošteno idejo, temveč le vojskovodje, boreče se za tuje interese in za svojo korist ter tlačane, trepetajoče v tesnih verigah verskega fanatizma in stanovskega terorizma. Narodne vojske, prostovoljne in navdušene narodne vojske nima naša klerikalna stranka in je ne more imeti in zato se pojavlja punt in se glasi nezadovoljno mrmranje v njenih vrstah. Nič jej ne pomaga, da si skuša talisman naš, narodno napredništvo, osvojiti v obliki „katoliško-narodne in katoliško-napredne ideje“, da previdno skuša prikrivati svojo narodno nagoto-tu in tam s pošteno-narodnimi dopisi iz Istre in Koroškega — tudi na te limanice, gospodje pri „Slovencu“ ne ujamete nobenega vrabca več, dokler se boste borili s takim orožjem, kakor dosihdob, zoper narodnjaštvo slovensko.

Prej ali slej sedeli boste sami na razvalinah svoje žalostne slave, vi voditelji „Slovenčev“, Andrej Kalan e tutti quanti in tedaj boste lahko zapeli liki „Revček Andrejček“ v znani narodni igri:

Zdaj sem — zdaj tja drži moja pot,
Moj koš — jedin me spremlja povsod.
Jaz pač sem — na svetu že peto kolo,
Zato — zato me revčka Andrejčka zovô.

Preludirati jih že slišimo v sobotnem „Slovencu“!

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 14. novembra.

Novo ministerstvo.

Novo ministerstvo je vzelo v roke državno krmilo in začne v kratkem osrečevati avstrijske narode. Ker je gotovo zanimljivo poznati posamične krmilarje nekoliko bolj nego samo po imeni, hočemo v nastopnih vrstah podati čitateljem kratke črtice o novih možeh. Vladi na čelu stoji knez Alfred Windischgrätz, usuk maršala istega imena. Rodil se je dne 31. oktobra 1851. l. v Pragi, studiral prava in zadobil doktorat; vrh tega je domobranski nadporočnik, od leta 1883. pa član državnega sodišča. L. 1877. oženil se je s princezino Gabrielo Auerspergovo, iz katere zveze ima petero otrok. Politični njegov značaj in njegovo delavnost smo že pred nekaterimi dnevi osvetlili. Minister notranjih del je Olivier marki Bacquehem, dosedanjí trgovinski minister. Rodil se je dne 25. avgusta 1847. leta v Opavi kot sin francoske plemiške rodovine. Zvršivši pravne studije posvetil se je sodni karijeri, a že l. 1870. poklical ga je Stremayr v naučno ministerstvo ter ga nastavil kot svojega prezidijalnega tajnika. Leta 1873. vstopil je marki Bacquehem v politično upravo in postal kmalu okrajnim glavarjem v Tešinu, od koder je prišel k deželni vladi v Bosno, kjer je ostal tri leta. Vrnivši se iz Bosne, služboval je nekaj časa pri namestništvu v Lincu, potem pa bil dne 15. septembra 1882. leta imenovan dež. predsednikom šleškim, kjer je ostal do 26. junija 1886., kateri dan je bil imenovan trgovinskim ministrom. Bacquehem je jako koncilijanten mož in dasi so mu nemški liberalci mej vsemi parlamentarnimi strankami najbližji, vendar ni misliti, da bi svojo moč zlorabil. Poljedelski minister grof Julij Falkenhayn je bil rodil dne 20. februarja 1829. l. na Dunaju, služboval kot častnik pri konjištvu do l. 1849. in se potem

stvom gosposko devo. — Solčni osoji so padali na nje pepelne lase ter plesali po nežnem, deviškem licu. Roki je imela pobožno na mladih praih skle neni, a oči obrnene v tál in zakrivane po dolgih temnih trepalnicah.

Duhovnik odšel je s sv. popotnico iz cerkve, ljudstvo je za njim vrvelo, a za temi šla je ona, prelepa deva v cvetji mladih let.

Egonova sestra, Dánica je bila, ki je zdaj svoje velike modre oči uprla v učitelja svojega brata. Rudečica je oblila zorno lice, Ivanu pa je vtripalo srce in kaj neokretno je napravil svoje poklone materi gojenca svojega in njega divni sestri.

Solnce je zatonilo za goré, ko so se pripeljali v grad, a v srcu mladega modroslovca postalo je svetlo, kakor bi sto in sto solnc sijalo. Zdaj je raz umel Petrarko, zdaj cenil šele prav genij Prešernov, saj se je tudi njemu odprlo kraljestvo ljubezni, prve ljubezni.

Z novimi cveti, novimi upi polnilo se mu je mišljenje; a njej odprl se je šele zdaj cvet, zdaj jelo je nje mlado deviško srce spoznavati življenje in se ga veseliti. Nerazdružna vez, menila sta, sklepa ju, saj ju je usoda sama privela skupaj za življenje polno sreče in radosti. (Dalje prih.)

posvetil upravi svojih posestev. Za časa Belcredijeve vlade postal je dež. poslanec gorenjavstrijški, za časa grofa Hohenwarta pa dež. glavar. Ko je grof Taaffe sestavil leta 1879. novo ministerstvo, poklical je na mesto poljedelskega ministra grofa Falkenhayna, ki je ostal poleg njega ves čas. Falkenhayn je goreč klerikalec in pravičen tudi nemškemu narodom, ali ugleda ima malo, upliva pa skoro nič. Finančni minister dr. Ernest pl. Plener rodil se je dne 18. oktobra 1841. l. v Hebu in se po zvršenih pravnih studijah posvetil diplomatični karijeri. Leta 1873 stopil je v disponibiliteto in bil še isto leto, dne 25. oktobra, voljen v državni zbor, kjer je kmalu stopil na čelo nemške levice. Plener je srdit nasprotnik Slovanov in je to v deželnem zboru češkem, kakor v državnem zboru neštevilne kratke dokazal. Z njim so levičarji zadobili močno zaslombo v ministerstvu in da bo Plener svoj upliv v korist Nemcem in nemškemu liberalizmu kar najbolj uporabil, o tem ni dvoma. Podpiral ga bo grof Gundakar Wurmbrand novi trgovinski minister. Wurmbrand se je rodil dne 9. maja 1838. l. v fari Sv. Barbara pri Ptuj, kjer stoji njegov grad. Služboval je pri konjištvu in stopil kot ritmajster v disponibilitet. Leta 1879. prišel je v državni zbor in dne 10. maja 1880 stavl predlog, naj se nemščina uvede kot državni jezik. Nekaj let potem je postal Wurmbrand deželni glavar na Štajerskem. Wurmbrand je v narodnem oziru strasten Nemec, v verskem oziru liberalec, v političnem pa konservativen avtonomist. Prav zato ni pravim liberalnim centralistom nič kaj priljubljen. Wurmbrand ni razen kadetne šole ničesar studiral, a domišljav in avtokratičen je čez vse mere. Zato ga imenujejo tudi „vojvoda štajerski“. Posebno slovenske kulturne in politične težnje mrze plemenitemu grofu nad vse in opetovano nam je kot poslanec pokazal svojo nenaklonjenost. Z Wurmbrandom dobili smo Slovenci jako nevarnega moža v ministerstvo. Wurmbrand je postal trgovinski minister zato, ker je oče ozkotirnih štajerskih lokalnih železnic, sicer pa je tako v komunikacijskih, kakor v vseh drugih javnih zadevah samo diletant. Pravosodno ministerstvo je prevzel dr. Friderik grof Schönborn, rojen dne 11. septembra 1841. l. v Dlačovicah na Češkem. Po zvršenih pravnih studijah posvetil se je politiki in se odlikoval zlasti kot spreten političen pisatelj ter zagovornik fevdalnih veleposestnikov. Dne 6. novembra 1881. l. postal je namestnikom na Moravi, dne 11. oktobra 1888 pa pravosodnim ministrom. Kot minister prelevil se je grof Schönborn iz prijatelja Slovanom v neprijatelja in zlasti slovenski narod ima premnogo uzrokov, biti nezadovoljen z njim. Poljaki imajo v ministerstvu dva zastopnika. Naučni minister dr. Stanislav vitez Madeyski, rodil se je l. 1841. v Sieniavi v Gališki. Po zvršenih pravnih studijah stopil je v državno službo in prišel l. 1870 v pravosodno ministerstvo, a kmalu prestopil k notarijatu ter postal profesor na Lvovskem vseučilišču. Leta 1879. prišel je v poslansko zbornico in se oklenil liberalne frakcije poljskega kluba. Ko je Dunajevski hotel svetu dokazati, da je v nas moči vladati tudi zoper Nemce, podpiral ga je tudi Madeyski navdušeno, a čim se je Taaffe pobotal z liberalci, premenil je tudi Madeyski svoje prepričanje in se začel poganjati za poljsko-levičarsko zvezo. Ko je Wurmbrand predlagal, naj se nemščina proglasi za državni jezik, bil je Madeyski poročevalec večine in je predlagal, naj se Wurmbrandov predlog odkloni. Dotični svoj govor razširil je Madeyski v celo razpravo, ter jo obelodanil pod naslovom: „Die deutsche Staatsprache oder Oesterreich ein deutscher Staat“. Tu dokazuje, da tisti, ki se poganjajo za prevlado nemščine in nemškega naroda nad drugimi nenemškimi jeziki in nenemškimi narodi so izdajalci svobode narodov. V rečenem spisu na str. 113 pa pravi doslovno: „Ako bi se s pomočjo nemškega državnega jezika dalo Avstriji nemško lice, bili bi že s tem ipso facto vsi avstrijski državljani proglašeni v političnem oziru za jeden narod in sicer za Nemce, jeziki drugih narodov pa bi bili razglašeni za navadne dijalekte, narodna ravnopravnost bi bila uničena. „Moje mnenje“, končal je Madeyski ta svoj spis, „je to, da v Avstriji ni mesta za noben drž. jezik“. Tak je bil Madeyski l. 1884, a že l. 1891. igral je na drugo struno učeč „Država in dežele ne bi mogle prenašati take ravnopravnosti, da bi prav vse narodnosti v vsakem oziru imele iste pravice, pač pa ima vsaka pravico zahtevati česar treba za razvoj. To pa ne sme prouzročiti domačega boja. Država se mora opirati na tiste elemente, ki so močni faktorji, in kot tak faktor so Nemci že priznani. Avstrija ne more obstati, čim postane slovan ska, če pa postane nemška, bi prestala biti Avstrija.“ Mož s takimi nazori je dobil za nas Slovence najvažnejši portfelj, dobil je naučni portfelj v roke in da ne bo prijazen našim željam, o tem pač ni dvoma. Minister brez portfelja ali gališki minister je postal Apolinarij vitez Jaworski, rojen l. 1825. doslej član drž. sodišča in načelnik poljskega kluba. Član drž. zbora je od l. 1870 Jaworski je pravi poljski šlachtič, reakcionaren in klerikalen, sicer pa Čehom in Slovencem, če tudi neprijazen, na saj ne sovražen. Domobranski minister je Zeno grof Welserheimb, rojen l. 1835. Mož je vojak in samo vojak. Minister je od l. 1880. — Kakor vidno, je novo ministerstvo ekskluzivno aristokratsko, vsi ministri so plemiči, trije, namreč Windischgrätz, Schönborn in Wurmbrand so celo člani rodbin, katere se zmatrajo

po plemstvu za jednake evropskim dinastijam, ter se zovejo „reichsunmittelbarer Adel“. Tudi krstna imena so sila izbrana: Gundakar, Zeno, Olivier in — Apolinarij. To so že „pick-fein“ imena. Novi ministri so skoro vsi precej mladi in razen Bacquehema vsi oženjeni. Dal Bug, da bi mogli kmalu vse svoje sposobnosti in vso skrb posvetiti zopet svojim rodovinam.

Češt in nova vlada.

Čim se je izvedelo, kako je novo ministerstvo sestavljeno, sešli so se staročeški poslanci z Morave v Brnu, da se posvetujejo o političnem položaju in se dogovore glede taktike. Podrobnosti iz te konference še niso znane, in toliko je gotovo, da je klub definitivno sklenil, da je takoj začetí opozicijo tako zoper koalicijo, kakor zoper koalicijsko ministerstvo in se potezati za splošno volilno pravico. Nadalje se je sklenilo, da ima poslanec Helcelet v debati o budgetnem provizoriju naznaniti in motivirati prestop moravskih Staročehev v opozicijo. — V nedeljo zbral se je eksekutivni komité mladookeške stranke v Pragu in se dogovoril glede taktike, s katero je postopati zoper nove ministerstvo. — Kako sodijo češki veleposestniki novo koalicijsko ministerstvo, kaže govor grofa Karla Schönborna (brata pravosodnega ministra) na shodu kat.-pol. društva za Češko v Budějovicah. Govornik je najprej pojasnjeval stališče veleposestnikov napram drž. pravu in potem dokazoval, da je za sedaj z veseljem pozdraviti koalicijo ker je upati, da se s časom posreči oživiti staro desnico in s pomočjo zastopnikov češkega naroda obnoviti železni obroč.

Aleksander Bach.

Tisti dan, ko je novo, nemško-centralistično-reakcionarno ministerstvo nastopilo vlado, umrl je blizu Dunaja mož, ki je bil nekdanj nositelj ideje, da bodi naša država nemška centralistična in reakcionarna, umrl je Aleksander baron Bach, bivši vsegomočni minister žalostnega spomina. Bach se je rodil dne 4. januarja 1813. l. v Loosdorfu. Po zvršenih pravnih studijah stopil je najprej v državno službo, l. 1843. pa prevzel odvetaiško pisarno svojega očeta. Ko se je l. 1848. začelo svetovno gibanje za svobodo in ravnopravnost, bil je Bach že na glasu kot izboren pravnik. Postavil se je na čelo tistih, ki so zahtevali ustavo, poganjal se v njih imeni z dvornimi krogi in bil jeden najodličnejših članov svobodomiselne stranke v drž. zboru. Po odstopu Pillerdorfovega ministerstva sta Wessenberg in Doblhoff poklicala Bacha v svoje ministerstvo, v katerem je prevzel pravosodje. Kot minister poganjal se je na vso moč za centralizem, za veto-pravico krons in druge reakcionarne zahteve ter izgubil mej prebivalstvom vse simpatije, pač pa se prikupil aristokraciji, duhovščini in dvornim krogom. Ko je nastala oktoberska revolucija, bežal je Bach z Dunaja v Solnograd. Ko je knez Feliks Schwarzenberg sestavil novo ministerstvo, pozval je grofa Stadion, naj prevzame portfelj notranjih del. Stadion je stavlil pogoj, da se imenuje Bach pravosodnim ministrom, kar se je tudi zgodilo. Ko je Stadion radi bolehnosti odstopil, postal je Bach minister notranjih del in tedaj se je začela doba brutalne reakcije. Razveljavil se je zakon o ministerski odgovornosti, razveljavil se je zakon o občinski avtonomiji, o sodni uredbi in o porotnih sodiščih, dne 31. decembra 1851. pa tudi ustava. Po smrti Schwarzenbergovi dobil je Bach vso oblast v roke in s pomočjo burokracije začel centralizacijo in uveljavil popoln absolutizem. V gospodarskem oziru ni ničesar storil, samo pritiskal je na narode in s svojimi husarji, kakor so ljudje imenovali uradnike, dušil narodnostno in politično gibanje. Dne 18. avgusta 1855. je sklenil konkordat, katerega se vsak svobodoljubljen človek s strahom in gnevom spomina. Poraz Avstrije v vojni l. 1859. uničil je Bachov sistem. Dne 21. avgusta tistega leta odstopil je Bach in šel kmalu na to kot poslanik v Rim, kjer je ostal do l. 1867. Tedaj je stopil v pokoj in živel na svojem posestvu pozabljen in zaničevan dokler ga ni dosegla smrt.

Vnanje države.

Kriza v Srbiji.

Razni znaki kažejo, da se pripravlja ministerska kriza. Avstrijski poslanik Thömmel je zaradi obrtnega davka srbsko vlado jako trdo prijel in spravil ministra vnanjih del Nikolića in finančnega ministra Vučića v veliko zadrego. Govori se, da kanita oba odstopiti in svojima naslednikoma prepustiti, naj v tej stvari odnehata in ustrezeta zahtevam Dunajskega kabineta. Z druge strani se zopet pravi, da se srbska vlada ne misli udati pritisku avstrijsko-ogerskega poslanika, ampak da hoče sestaviti spomenico, jo razposlati vsem veleilam in nasvetovati, naj se preporna stvar predloži posebnemu razsodišču, čegar sodba bi bila obvezna za obe državi. — Včeraj se je sešla skupščina na novo zasedanje.

Francozi v Tonkinu.

Londonška „Times“ javlja iz Bangkoka, da so skušali Francozi prisiliti domačine, da bi brez odškodnine gradili veliko cesto na levem bregu reke Mekong. Domačini so se zoperstavljali in ker so delo nadzorujoči francoski vojaki nekatera uporne domačine ustrelili, nastal je ustanek. Prebivalstvo v goratem delu Tonkina se je oborožilo in uprizorilo revolucijo, katere Francozi ne morejo udušiti,

ker imajo premajhno vojsko na razpolaganje. Vojaki domačini so se upornikom pridružili. — To vest angleškega lista beležimo z reservo, ker ni posebno verodostojna.

Domače stvari.

— (Vohune nam vzgajajo.) K včerajšnji notici pod tem naslovom vzprejeli smo danes nastopni uradni popravek: Št. 3732/Pr. Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. Sklicevaje se na § 19. tiskovnega reda prosi se slavno uredništvo, naj z ozirom na dotično notico v včerajšnji številki „Slovenskega Naroda“ v prihodnjo številko sprejme popravek, da ni res, da se je v stanovanji nekega dijaka vršila hišna preiskava. C. kr. deželno predsedništvo v Ljubljani dne 14. novembra 1893. Za c. kr. deželnega predsednika: Schermerl. — Glede dijaku ukradene pesmi moramo temeljem novih informacij včerajšnjo notico popraviti v toliko, da je dotični dijaški vohun kradoma prepisal iz sošolčeve beležnice dve leti staro pesem ter jo izročil voditelju cele organizacije g. Erženu, ne pa g. Andreju Kalanu, kakor se je po mestu govorilo. In g. Eržen — tako se je vsaj dotičnež sam bahal — plačal mu je za pesem 1 gld. — G. Andrej Kalan bil je na celi stvari, kakor se nam poroča, udeležen le v toliko, da je z dijaki-vohuni delal izlete v Ljubljansko okolico. — Zanimivo je nadalje posebno še to, da so „ligasi“ imeli svoj posebni zborovalni lokal nekje v Krakovem.

— (Iz pisarne slovenskega narodnega gledališča.) Dne 15. t. m. (sredo) pela se bode zadnjikrat v tej sezoni dična opera „V vodnjaku“, katera se je po lepih uspehih vzprejela stalno v repertoar ne samo vseh čeških oziroma slovanskih, marveč tudi mnogih inozemskih odrov, n. pr. v Lipsiji, Draždanih itd. Glavne uloge izvajajo gospica Rihova, gospa Gerbičeva, ter gosp. Beneš in Vašiček. — Dne 18. t. m. (soboto) uprizori se prvič lep francoska veseloigra „Madame Mongondin.“ — P. n. najemnike lož naprosimo tem potom še enkrat, naj blagovolijo naznaniti svoje lože pri gospodu Češarku (trafika v Šelenburgovi ulici), za večere, na katerih jih ne rabijo sami. Odposlati se mora namreč obilokrat obiskovalce radi pomankanja prostora, ko bi se jim lahko postreglo s kako slučajno neporabljenim ložom.

— (Češki kvartet.) Nadaljevalje včerajšnje poročilo prijavljamo danes oceno dveh Graških listov o koncertih češkega kvarteta: „Grazer Tagblatt“ piše: „Češki kvartet, katerega nastopi so že ob priliki mejnarodne gledališke razstave na Dunaji vzbudili vso pozornost, je tudi pri nas z velikim uspehom koncertoval. V izvajanju se mora umetnikov dozorelost razuma, njih razbornoost in njih mera v uporabi izrazovanja resnično občudovati. Od davno že nismo čuli takó natančnega skupnega sviranja, takega soglasja ne samó v oblikah, ampak tudi v impulzi preizvajanja. Ton vré aveže in čisto iz instrumenta. Značaja umetnosti nikdar ne žali močnejši, presežni glas tega ali onega glasbila... Gotovo ponesó koncertanti v svojo domovino zavest, da se v nemških krajih vsako pravo in resno hrepenenje visoko ceni, in da se ne more razpor národnih teženj vzvišenega stališča umetniškega delovanja nikdar dotakniti.“ (Dr. Fr. pl. Hausegger.) — „Grazer Tagespost“ piše: „Stoječ pod znamenjem mladosti in vzora umetnosti, je češki kvartet mnogo k temu pripomogel, da je že zelo oslabela vera v umetno ustvarjanje zopet nekako oživila... Skoro demokratska poteza se opazi v celotnem delu mladih umetnikov, in pri vai samosvojesti in prostosti duhá podrejenost, katera stoji pod skupno voljo in zatorej najpopolnejše ustvarja. Ob njih se pozabi na instrument in na zunanji namen: človek ima redko priliko, da naj notranjost muzike neomejeno upliva. Daleč od vsake prekanjenosti in prisiljenosti samó umetnosti kot samosvojemu zmotru služeč izgine tehnični moment, zató pa očito prodre vsa duša, in poslušalec se uda čistemu umetniškemu okusu... Navdušeno priznanje in mnogoteri klici so bili posledica njih izvajanja. Končno izrečemo upanje, da bodejo mladi umetniki — glede na najgorkeje in popolno priznanje njih umetnosti, našemu umetnostnemu občinstvu skoraj dali priliko, da bode zopet lahko občudovalo vzorno njih sviranje!“ (D.) — Toliko zadostuj! — Da včeraj in danes navedeni listi ne pretiravajo, temu so nam porok njih imena. Take ocene se beró redkokdaj, posebnó o mladih

umetnikih ne, katerim se vedno oporeka in očita ta ali oni nedostatek. Ali tu je vse popolno: umetnost v glasbi in glasba v umetnosti!

— (Hrvatsko-slovenska vzajemnost.) Z veseljem opažamo, da hrvatski listi, posebno „Obzor“ in „Hrvatska“ prav pogosto prinašajo drobne vesti iz Slovenije, kakor se tudi „Agramer Tagblatt“ posebnó v dopisih bavi rad s slovenskimi zadevami. Tako je prav, kajti tako se bomo vedno bolj spoznavali, ako se živo zanimamo drug za drugega in gojimo duh vzajemnosti sistematično in vztrajno v vsakdanjem življenji in ne samo pri veselnicah. V prvi vrsti poklicano je hrvatsko in slovensko časnikarstvo, da vedno živo vzdržuje idejo bratske vzajemnosti, katere nam bode morda ravno v nastopivših časih bolj potreba nego kdaj poprej.

— (Izpiti za učiteljsko usposobljenje) na tukajšnjem c. kr. učiteljski so se danes dovršili s tem-le uspehom: Delalo je izpit 48 učiteljev in učiteljic. Za meščanske šole (prvo skupino) sta usposobljena dva učitelja in jedna učiteljica. Dopolnilni izpit iz nemščine so dovršili trije učitelji. Za ljudske šole s slovenskim in nemškim učnim jezikom sta z odliko usposobljena gg. Peterlin Fran in Vrščaj Ivan. Usposobljenih za ljudske šole je še 10 učiteljev in 25 učiteljic, a 5 kandidatinj je bilo reprobiranih.

— (Sleparija s bankovci) V poslednjem času došlo je avstro-ogerski banki veliko število bankovcev po 10 gld., ki so pristrženi za 2 do 3 milimetre širok v bankovcu manjšo košček. Ker se pri banki za take pristržene bankovce odtegne jeden goldinar, opozarja se občinstvo na to sleparijo, da je previdno pri vzprejemanju desetakov in jih dobro pogleda proti luči, niso li zalepljeni in prerežani, da se tako obvaruje eventuelne škode.

— (V gledališči pozabljene stvari.) Naprošeni smo naznaniti, da se dobivajo v deželnem gledališči pozabljene stvari pri gledališkem mojstru g. Bitnerju (v mali hišci poleg gledališča, na muzejski strani). G. Bitner hrani več gledaliških kukal, zapestnic, prstanov (jeden z vrezano letno številko), rokavic, robcev itd., ki so bili pozabljeni ali izgubljeni v gledališči in jih je možno dobiti pri njem, ako se oglase njih lastniki.

— (Šolske ploščice iz celuloide.) Namestu kamnitih ploščic, katere so baje zaradi prahu, ki se nareja pri pisanju, zdravju škodljive in jih v nekaterih šolah ne marajo, izumil je nekdo nove ploščice iz celuloide. Te ploščice so belkaste, mehke kakor papir in se piše na nje z navadnim svinčnikom. Ker so jako praktične in zdravju prav nič škodljive, uvedle so se že v razne šole.

— (Cirkus Corradini.) Včerajšnja predstava balonskega konja „Blondin“ privabila je mnogo gledalcev, ki so to novo in zanimivo točko izbornega programa Corradinijeve družbe vzprejeli z velikim odobravanjem. Danes je benefična predstava muzikalnih klovnov, ki igra 30 raznovrstnih instrumentov.

— (Martinova beseda.) katero je priredila Šišenska čitalnica minolo nedeljo v Kosterjevi zimski pivarni, završila se je prav lepo. Pomnoženi pevski zbor, broječ do 30 močij, nastopil je s sigurnostjo in zapel ob občni pohvali pet zborov. Čuli so se glasovi mej občinstvom, da se v Šiški še ni kmalu tako dobro pelo. Posebnó še je omilil obsežni bariton g. L. Burje. Gospodu učitelju Al. Sachsju gre vsa čast na lepo završenem pevskem vzporedju. V vsem se kaže, da bo čitalniški zbor pod novim pevskim učiteljem dobro uspeval. Gosp. Kraj je vzbudil s svojim komičnim berilom obilo smeha ter slikal prav dobro življenje v Šiški. Pes, ki je zaključil besedo, je bil prav živahen. Obisk bi bil lahko boljši. Ljubljana je bila le srednje zastopana, pa tudi nekaj Šiškarjev smo pogrešali.

— (Zdravstveno stanje) V Reinthalu v Kočevskem okraju zbolelo je 8 otrok za davico in je umrl jeden, v Preski pa je zbolelo za grižo 6 oseb, izmed katerih sta dve umrli. — V Novomeškem okraju zbolelo je v Trebojem in v Veliki Loki 10 oseb za legarijem, v Goleku 4 za grižo, na Vrhu 4 otroci za škrlatico. Za davico so bolni še 3 otroci.

— (Slovenska čitalnica v Glinjah) na Koroškem ima dne 26. t. m. svoj letni občni zbor v gostilni g. Lovra Zablachana na Trati ob 1/4. uri popoldne. Po končanem dnevnem redu bode prosta zabava.

— (Podružnica sv. Cirila in Metoda v Medgorjah) na Koroškem ima svoj letni občni

zbor dne 19. t. m. v Habru pri Martincu ob 5. uri popoldne z običajnim dnevnim redom.

— (Iz Opatije) se poroča, da pride te dni tja slavna igralka Eleonora Duse, ki je v Budimpešti obolela za hripo, ter da namerava dlje časa tam ostati.

— (Prostovoljno ognjegasno društvo) se je ustanovilo v Kastvu, kakor povzamemo iz doposlanih društvenih pravil.

— (Hrvatske novice.) Včeraj pričelo je pevsko društvo „Kolo“ v Zagrebu dobo populadanskih zimskih „jour-fixe“. Te zabave so jako priljubljene in združujejo vedno lep broj prijateljev glasbe. — Konvent usmiljenih bratov v Zagrebu, čegar last je v sredi mesta stoječa in vsak razvoj v tem kraju braneča javna bolnica, baje neče privoliti, da se odkupi sedanja bolnica in zgradi nova. S to branitvijo postalo je to za mesto važno vprašanje prav pereče. — V Vrpolji na Hrvatskem ustrelil je neki lovec zajca, ki je imel dva repa. — Kakor smo že naznanili, prepovedalo je vodstvo semenišča v Budimpešti hrvatskim bogoslovcem čitanje „Hrvatske“. Jednaka prepoved je zadela tudi „Obzor“, katera dva lista je vodstvo s prav ničevimi razlogi zabranilo. Zato pa hoče baje osrečiti hrvatske bogoslovce z madjaronskim uradnim listom „Narodne novine“! — Karlovški diletantje v lepem „Zorinem domu“ prav marljivo prirejajo gledališke predstave, katerih se večkrat udeležo kot gostje odlični igralci hrvatskega narodnega gledališča v Zagrebu.

— (Razpisane službe.) Pri novo ustanovljenem okrajnem sodišči v Cerknici razpisano je mesto okrajnega sodnika, eventuelno pri kakem drugem sodišči ali pa mesto sodnega pristava. — Pri istem sodišči je dalje razpisano mesto kancelista z dohodki XI. čin. razreda in mesto sodnega sluga s plačo 250 gld. eventuelno 300 gld. in prosto uradno obleko. Prošnje za mesto sodnika oddati je do dne 20. t. m., za mesti kancelista in sodnega sluga pa do dne 26. t. m. pri predsedstvu dež. sodišča v Ljubljani. — Na jednorazrednici v Dolenjem Semenu izpraznjeno je mesto učitelja in vodje z dohodki III. plačilnega razreda in prostim stanovanjem. Prošnje do 20. t. m. pri okrajnem šolskem svetu v Postojini.

Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Jubilej črnogorske dinastije.) Leta 1896 bode dve sto let, odkar vlada dinastija Njegošev na Cetinji. Da se dostojno proslavi 200letnica, razpisala je črnogorska vlada nastopna darila: Za najboljše pisano zgodovino vladajoče dinastije darilo 5000 frankov, dalje dve darili za najboljša načrta spomeniku, ki naj se postavi prvemu Petroviču Njegošu, gospodarju in metropolitu Danilu. Prvo darilo je 750 frankov, drugo 250 frankov. Načrta morata biti gotova do 23. aprila, zgodovina pa do 31. decembra 1895. leta.

* (Angleška sodba o francoski mornarici.) Veliki angleški list „Times“ poslal je k Tonlonskim slavnostim svojega posebnega dopisnika, strokovnjaka v pomorskih zadevah, da prouči francosko brodovje. To je tudi storil odposlanec in ne more prehlaviti francoske mornarice. Mej drugim pravi, da če Angleška ne bode jednako razvila svoje pomorske sile, bode skoro francoska zavlada v sredozemskem morji. Pisatelj meni, da Angleška igra zdaj v sredozemskem morji „jako nevarno komedijo.“

* (Jelen umoril človeka.) Na grozen način prišel je te dni ob življenje agrikulturni inženér Mastrozzi v Rimu. Imel je doma jelena, ki je bil popolnoma krotak in udan svojemu gospodu. Mastrozzi ujel je jelena pred leti v Campagni in ga dal kravi v dojenje in malo živalico tako spravil po konci. Jelen pritekel je na poziv gospodarja k njemu, mu jedel iz roke in ga lizal. Na dan nesreče pa je jelen tudi pritekel, a podrl je inženerja na tla in ga suval z rogovi tako dolgo, da ga je umoril. Potem pa je vse razmesarjeno truplo še vlekel do železnice, kjer je čuvaj besnega jelena ustrelil.

* (London stoji na nevarnih tleh.) tako trdi glavni inženér Londonske plinove družbe. Po njegovem poročilu, katero je prijavil te dni, se bode večina Londonskih ulic pri prvi ugodni priliki razpršila v zrak. Naredil se je namreč — kakor pravi omenjeni inženér — mej lesenim cestnim tlakom in spodnjo zemljo prazen prostor, ki se je polagoma napolnil s plinom in zrakom, kar je jako nevarna zmes za eksplozijo. Angleško stolno mesto torej stoji nad vulkanom.